

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2011

Vyhlásené: 24.03.2011

Časová verzia predpisu účinná od: 01.04.2011

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

73

VYHLÁŠKA

Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky

zo 4. marca 2011,

**ktorou sa ustanovujú podrobnosti o stanovení významných a trvalo
vzostupných trendov koncentrácií znečisťujúcich látok v podzemných
vodách a o postupoch na ich zvrátenie**

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky podľa § 81 ods. 2 písm. m) zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení zákona č. 384/2009 Z. z. (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

§ 1

Predmet úpravy

Táto vyhláška ustanovuje podrobnosti o stanovení významných a trvalo vzostupných trendov koncentrácií znečisťujúcich látok alebo skupín znečisťujúcich látok v podzemných vodách (ďalej len „identifikácia významných a trvalo vzostupných trendov“) a o postupoch na ich zvrátenie.

§ 2

Identifikácia významných a trvalo vzostupných trendov

(1) Významné a trvalo vzostupné trendy koncentrácie znečisťujúcich látok alebo skupín znečisťujúcich látok sa identifikujú vo všetkých útvaroch alebo skupinách útvarov podzemných vôd, ktoré sú charakterizované ako rizikové, z údajov získaných z programu monitorovania kvality podzemných vôd.

(2) Program monitorovania kvality podzemných vôd sa musí navrhnuť tak, aby sa zistili významné a trvalo vzostupné trendy v obsahoch znečisťujúcich látok alebo skupín znečisťujúcich látok identifikovaných normou kvality podzemných vôd a prahovými hodnotami ako faktor, ktorý prispieva k charakterizácii útvaru podzemných vôd alebo skupiny útvarov podzemných vôd ako útvarov, ktorým hrozí nedosiahnutie dobrého chemického stavu podzemnej vody.

(3) Identifikácia významných a trvalo vzostupných trendov sa vykonáva týmto postupom:

a) frekvencia monitorovania a miesta monitorovania sa zvolia tak, aby v dostatočnej miere

1. poskytovali informácie, ktoré umožňujú odlišiť vzostupné trendy znečisťujúcich látok alebo skupín znečisťujúcich látok od ich prirodzených kolísaní s dostatočnou mierou istoty a presnosti,
2. umožnili identifikovať vzostupné trendy znečisťujúcich látok alebo skupín znečisťujúcich látok v dostatočnom predstihu tak, aby sa mohli prijať opatrenia na zabránenie alebo aspoň zmiernenie environmentálne významných zhoršení kvality podzemných vôd,

3. zohľadnili dočasné fyzikálne vlastnosti a chemické vlastnosti útvaru podzemných vôd vrátane podmienok prúdenia podzemných vôd, miery dopĺňania a času prestupu vôd cez pôdu alebo cez horninové podložie,
- b) metódy monitorovania a analýzy musia byť v súlade s medzinárodnými zásadami pre kontrolu kvality vrátane metód CEN alebo vnútroštátnych normalizovaných metód z dôvodu zabezpečenia poskytovania údajov, ktoré majú rovnocennú vedeckú kvalitu a porovnateľnosť,
- c) odhad musí byť založený na štatistickej metóde, napríklad regresnej analýze pre analýzu trendu v časových radoch meraní v jednotlivých monitorovacích bodoch.

(4) Ak je to možné, identifikácia významných a trvalo vzostupných trendov sa vykoná na základe existujúcich údajov v rámci prvého plánu manažmentu správneho územia povodia (ďalej len „plán manažmentu povodia“) a potom aspoň každých šesť rokov; do úvahy sa vezmú existujúce údaje uvedené v podanej správe o identifikácii trendov, spracované v rámci prvého plánu manažmentu povodia.

(5) Pri identifikácii trendov na zabránenie ich skreslenia sa všetkým meraniam s hodnotami pod medzou stanovenia prideli pre výpočet polovičná hodnota najvyššej vyčíslenej hodnoty vyskytujúcej sa v rámci časových radov meraní okrem celkového obsahu pesticídov.

(6) Pri identifikácii významných a trvalo vzostupných trendov v koncentráciách látok, ktoré sa vyskytujú prirodzene alebo v dôsledku ľudskej činnosti, sa pri podávaní správy o identifikácii významných a trvalo vzostupných trendov v rámci prvého plánu manažmentu povodia zohľadnia základné úrovne a údaje zozbierané pred začiatkom monitorovacieho programu, ak sú k dispozícii.

(7) Základná úroveň je referenčná hodnota, voči ktorej sa hodnotia prípadné zmeny koncentrácií znečisťujúcich látok, pričom základná úroveň nie je totožná s požadovou úrovňou koncentrácie podľa § 2 písm. ar) zákona.

§ 3

Údaje pre hodnotenie významných a trvalo vzostupných trendov

(1) Údajmi pre hodnotenie významných a trvalo vzostupných trendov obsahu znečisťujúcich látok alebo skupín znečisťujúcich látok sú najmä

- a) časové rady údajov zo základného monitorovania a prevádzkového monitorovania podzemných vôd, spracované na úroveň útvaru podzemnej vody alebo skupiny útvarov podzemných vôd,
- b) časové rady ďalších monitorovaných údajov, ak spoľahlivosť ich merania zodpovedá požiadavkám na vstupné údaje pre zvolený postup hodnotenia trendu.

(2) Faktory ovplyvňujúce určenie dĺžky časového radu údajov sú najmä

- a) čas, za ktorý sa predpokladá reakcia prírodného prostredia na zmenu kvality podzemných vôd,
- b) počet konkrétnych meraní obsahu znečisťujúcich látok alebo skupín znečisťujúcich látok,
- c) frekvencie merania obsahu znečisťujúcich látok alebo skupín znečisťujúcich látok,
- d) použité štatistické metódy hodnotenia významných a trvalo vzostupných trendov,
- e) účinnosť zvolených metód.

(3) Pri určení dĺžky časového radu údajov možno využiť i historické údaje monitorovania podzemných vôd s ohľadom na ich mieru spoľahlivosti tak, aby ich začlenenie do hodnotiaceho procesu objektívne preukázalo možnú zmenu koncentrácie znečisťujúcej látky v súčasnosti.

(4) Ak sa pri hodnotení významných a trvalo vzostupných trendov obsahu znečisťujúcich látok alebo skupín znečisťujúcich látok využijú časové rady viacerých monitorovacích miest v útvare

podzemnej vody alebo skupine útvarov podzemnej vody, použijú sa časové rady údajov zhodnej dĺžky.

(5) Pre hodnotenie šírenia kontaminačných mrakov sa využijú aj údaje z monitorovacích miest potenciálne ovplyvnených kontaminačným mrakom.

(6) Pre hodnotenie významného a trvalo vzostupného trendu obsahu znečisťujúcich látok alebo skupín znečisťujúcich látok predstavujúcich významné riziko poškodenia ľudského zdravia, alebo pre súčasné alebo potenciálne využitie vodného prostredia sa využijú údaje z monitorovacích miest.

(7) Hodnotenie významného a trvalo vzostupného trendu obsahu znečisťujúcich látok alebo skupín znečisťujúcich látok predstavujúcich významné riziko poškodenia kvality vodných ekosystémov alebo suchozemských ekosystémov má lokálny charakter. Pri výbere monitorovacieho miesta pre hodnotenie významného a trvalo vzostupného trendu obsahu znečisťujúcich látok alebo skupín znečisťujúcich látok sa vyberá miesto, kde sa predpokladá, že znečisťujúce látky alebo skupiny znečisťujúcich látok môžu vstupovať do útvaru povrchových vôd alebo na miesta existencie suchozemských ekosystémov. Výsledok hodnotenia v jednom monitorovacom bode je dostatočný na identifikáciu trendu.

§ 4

Počiatočný bod zvrátenia významného a trvalo vzostupného trendu

(1) Pri zvrátení identifikovaných významných a trvalo vzostupných trendov sa zohľadňujú tieto požiadavky:

a) počiatočný bod vykonávania opatrení podľa § 15 zákona na zvrátenie významných a trvalo vzostupných trendov nastane, ak obsah znečisťujúcej látky alebo skupín znečisťujúcich látok dosiahne 75 % parametrických hodnôt noriem kvality podzemných vôd podľa prílohy č. 1a zákona a 75 % parametrických hodnôt prahových hodnôt podľa osobitného predpisu,¹⁾ ak

1. nie je potrebný skorší počiatočný bod, ktorý umožní opatreniam na dosiahnutie zvrátenia významného a trvalo vzostupného trendu, aby z hľadiska výšky finančných nákladov čo najefektívnejšie zabránili akémukoľvek environmentálne významnému zhoršeniu kvality podzemných vôd alebo aspoň takéto zhoršenie čo najviac zmiernili,
2. nie je opodstatnený iný počiatočný bod zvrátenia významných a trvalo vzostupných trendov, ak medza stanovenia neumožňuje určenie tohto trendu na 75 % parametrických hodnôt noriem kvality podzemných vôd a prahových hodnôt alebo
3. nie je miera nárastu a zvrátenia významného a trvalo vzostupného trendu taká, že aj neskorší počiatočný bod zvrátenia tohto trendu umožní opatreniam na dosiahnutie jeho zvrátenia, aby z hľadiska výšky finančných nákladov čo najefektívnejšie zabránili akémukoľvek environmentálne významnému zhoršeniu kvality podzemných vôd alebo aspoň takéto zhoršenie čo najviac zmiernili; neskorší počiatočný bod nesmie viesť k omeškaniu pri dosahovaní termínov environmentálnych cieľov,
4. sa určí počiatočný bod zvrátenia významných a trvalo vzostupných trendov na vykonanie opatrení pri znížení znečistenia vôd spôsobenom alebo vyvolanom dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov a pri zabránení ďalšiemu takémuto znečisteniu aj v súlade s environmentálnymi cieľmi určenými pre zraniteľné oblasti podľa § 5 ods. 1 písm. c) bodu 8 zákona,

b) na definovanie počiatočného bodu zvrátenia nepriaznivého významného a trvalo vzostupného trendu musí byť dĺžka časového radu medzi počiatočným bodom hodnotenia a bodom možného dosiahnutia normy kvality podzemných vôd alebo stanovenej prahovej hodnoty dostatočná na

preukazné určenie významnosti tohto trendu a na indikáciu možných sezónnych zmien alebo ich odlišenia od významného a trvalo vzostupného trendu.

(2) Počiatočný bod zvrátenia významných a trvalo vzostupných trendov na vykonávanie opatrení podľa § 15 zákona závisí od charakterizácie útvaru podzemnej vody a od schopnosti útvaru podzemnej vody reagovať na navrhnuté opatrenia. Pri útvaroch podzemných vôd s predpokladanou pomalou reakciou na uplatnené opatrenia sa odporúča určenie počiatočného bodu zvrátenia významného a trvalo vzostupného trendu na nižšej percentuálnej hodnote, ako je ustanovená v odseku 1 písm. a); pri útvaroch podzemných vôd s rýchlou reakciou na uplatnené opatrenia je prípustné určenie počiatočného bodu zvrátenia významného a trvalo vzostupného trendu na vyššej percentuálnej hodnote, ako je ustanovená v odseku 1 písm. a).

(3) Po určení počiatočného bodu zvrátenia významného a trvalo vzostupného trendu pre útvar podzemnej vody označený ako rizikový sa tento bod nezmení počas šesťročného cyklu plánu manažmentu povodia.

(4) Zvrátenie významného a trvalo vzostupného trendu sa preukáže na základe výsledkov programov monitorovania a údajov podľa § 3 a nastáva vtedy, ak možno štatistickými metódami preukazne identifikovať, že za významným nárastovým trendom nasleduje významný poklesový trend.

§ 5

Zoznam preberaných právne záväzných aktov Európskej únie

Touto vyhláškou sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe.

§ 6

Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. apríla 2011.

v z. Branislav Cimerman v. r.

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH AKTOV EURÓPSKEJ ÚNIE

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/118/ES z 12. decembra 2006 o ochrane podzemných vôd pred znečistením a zhoršením kvality (Ú. v. EÚ L 372, 27. 12. 2006).

1) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 282/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú prahové hodnoty a zoznam útvarov podzemných vôd.

